

Lijekovi

Postoje mnogi lijekovi koji su dostupni za liječenje MS-a. Postoje lijekovi za modificiranje tijeka bolesti (tzv. Disease modifying drugs, DMD) i lijekovi koji liječe simptome MS-a. Lijekovi za modificiranje bolesti utječu na dugoročni tijek MS-a, a simptomatski tretmani liječe određeni simptom bolesti.

Lijekovi za modificiranje (izmjenu, preinaku, ograničavanje ili prilagodbu) tijeka bolesti (skraćeno: LMB)

Trenutno postoje četiri lijeka za modifikaciju bolesti (LMB) koji mogu smanjiti učestalost i ozbiljnost kliničkih relapsa. Relaps se može definirati kao povremeni napadaj MS simptoma koje slijedi potpuni ili djelomični oporavak. U nekim slučajevima potpuni oporavak može doći iz svih simptoma, ali u većini slučajeva oporavak je djelomičan. Relapsi se mogu ponavljati svakih nekoliko mjeseci ili možda čak i godina.

LMB-ovi, prema klasifikaciji NHS (National Health Service ili Ministarstvo zdravlja Ujedinjenog Kraljevstva - UK), dostupni su na pod nazivom sheme „podjela rizika“ (Risk sharing) za one koji ispunjavaju kriterije propisane od strane Udruge britanskih neurologa (Association of British Neurologists) i za njih se smatra da smanjuju stopu t.j. učestalost relapsa za oko trećinu.

LMB-ovi su dostupni kako slijedi:

Beta interferoni - Avonex, Betaferon i Rebif mogu se propisati za liječenje relapsnog / remitirajućeg MS-a, a Betaferon se također može koristiti i za sekundarno progresivne MS relapse, ako se još uvijek događaju.

Avonex (Biogen) - uzima se tjedno, davanjem injekcija u mišić.

Betaferon (Schering) - uzima se injekcijom, svaki drugi dan, supkutano (ispod kože).

Rebif (Serono) - uzima se injekcijom, tri puta tjedno, supkutano (ispod kože).

Copaxone je sintetski polipeptid koji se sastoji od mješavine 4 aminokiseline, a dnevna doza je injekcija supkutano (ispod kože).

Fingolimod (Gilenya) je novoodobreni LMB koji se uzima oralno.

Za detaljnije informacije o LMB-ovima pogledajte naš letak o lijekovima za modificiranje bolesti.

Tysabri (Natalizumab)

Monoklonsko antitijelo koje funkcionira na drugačiji način od gore navedenih LMB-ova, spriječavanjem da imunološke stanice odlaze u krvotok i ulaze u područje upale.

Dostupan je ljudima koji se liječe po klasifikaciji NHS i za liječenje od brzo razvijajuće relapsno remitirajuće MS. Brzo razvijajuća, ozbiljna RRMS se definira kao dva ili više onemogućavajućih relapsa u jednoj godini, zajedno s porastom lezija vidljivih na MR.

Tysabri se uzima jednom mjesečno, intravenskom infuzijom tijekom jednog sata.

Za detaljnije o Tysabri, pogledajte promidžbeni letak ili pogledajte na internetu.

Sativex

Sativex je lijek temeljen na kanabisu i koristi se za grčeve srodne MS-u, kada ljudi nisu u stanju pronaći olakšanje korištenjem drugih tretmana ili su nuspojave drugih

lijekova bile preteške. *Sativex* je oralni spray za sluznicu u ustima, pod jezikom ili unutar obraza. Broj sprejeva ili tempiranje sprejeva varira ovisno o težini simptoma, te će biti potvrđeno od strane liječnika koji je propisao ovu terapiju. Maksimalni broj sprejeva na dan je 12 s razmakom od najmanje 15 minuta koji treba ostaviti između sprejeva.

Najčešće nuspojave su vrtoglavica, umor, te pospanost i mučnina.

Low Dose Naltrexone (LDN)

LDN se koristi u liječenju MS-a u SAD-u od 1985. godine, ali je relativno nov u Velikoj Britaniji. *Naltrexone* je lijek koji se još naziva i protivnik opijata ili opijatni suparnik (*opiate antagonist*). Njegova uporaba je normalna za liječenje ovisnika o drogama, to jest, opijatskih ovisnika o drogama poput heroina, no kada se uzimaju za liječenje MS-a, doza je mnogo manja. Oni koji su koristili ovaj lijek doživjeli su niz pogodnosti, uključujući i smanjenje grčeva i umora, poboljšanu kontrolu mjehura, toleranciju topline, bolju mobilnost, bolje spavanje, manju bol, tremore i smanjenje drugih simptoma. Dva glavna simptoma koji se pojavljuju, a najznačajnije se poboljšavaju su grčenje mišića i umor.

Za više informacija o LDN, pogledajte promidžbeni letak ili provjerite internet.

Ostali lijekovi koji se koriste kod MS-a

Metotreksat - imunosupresant koji se obično koristi za liječenje artritisa i psorijaze. Ponekad se koristi u niskoj dozi kao lijek za progresivnu MS. Uzima se oralno.

Mitoxantrone (Novantrone) - Licenciran u Velikoj Britaniji kao oblik kemoterapije koja se koristi u liječenju raka, a može se koristiti i za liječenje nekih oblika MS-a. Obično se daje ljudima koji nisu reagirali na *Copaxone* ili bilo koji od interferona. Daje se neurolozima da po svojem slobodnom nahođenju ocijene davanje intravenske infuzije.

Steroidi - Steroidi se ponekad koriste kada osoba doživljava relaps kako bi se ubrzao njihov oporavak. Steroidi mogu smanjiti upalu u središnjem živčanom sustavu. Oni se obično daju intravenski, ali ponekad i oralno. Kratkoročnom uporabom, nuspojave su obično manje. Dugotrajnu uporabu treba izbjegavati jer može izazvati mnoge nuspojave, uključujući debljanje, akne i kataraktu. Iz tog razloga, smjernice NICE (*National Institute for Health and Clinical Excellence* - Nacionalni institut zdravlja i kliničke odličnosti) preporučuju da se samo koriste steroidi tri puta godišnje.

Lijekovi u razvoju i ispitivanju

- Alemtuzumab (Campath 1H)
- BG0012
- Laquinimod
- MBP 8298
- Tovaxin
- Fampridine - SR (Ampyra)
- Neurovax
- Rituksimab

Lijekovi koji se koriste za upravljanje simptomima

Spastičnost

- Baklofen

- Dantrolen
- Diazepam
- Botox
 - tizanidine (zanaflex)
 - Sativex
 - Gabapentin

Disfunkcija mjehura

- Oxybutynin
- Desmopressin
- Detrusitol (Tolterodine)
- Botox

Umor

- Amantadin
- Modafinil

Tremor

- propranolol
- primidon
- klonazepam
- Klonidin

Bol

- Gabapentin
- Pregabalin
- karbamazepin
- amitriptilin

Eretilna disfunkcija

- Cialis
- Viagra
- Levitra